

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Metodijevo leto.

Pač mnogo se je že pisalo o tisočletnici Metodijevi minola dva meseca in koncem preteklega leta. Slovanski in neslovanski časniki, nam prijazni in neprijazni listi govorili so mnogo o shodu na Velegradu in o velikem pomenu letošnjega leta. Vsi pa ali vsaj večina menila je o tem imenitnem godu le dobro in slovanski vzajemnosti na korist. Se ve da so se smrtni sovragi Slovanov kar penili od jeze in podtikali temu slovanskemu shodu razne politiške tendence in kolikor toliko ovirali slovanske težnje. Toda taki spodtiklaji so nam že znani in prav nič nevarni, kar nam spričuje ona aféra Magjarov z velikim vladiko jugoslovanskim. Taki dogodki so nam že tako navadni in kar nič nas ne zbadó. Pač pa so se pretečene dni slišale bolj žalostne stvari, ki nas uresničujó, da se slovanska vzajemnost ruši od strani lastnih bratov nam Rusov, od katerih se bi kaj takega ne smelo nadejati. Kako se vedno poudarja Slovanstvo, slovanska sloga in zadnje desetletje nam je rodilo v tem odnošaji mnogo dobrega sadu in obetalo še večega. In letošnje leto bi se moralo baš pokazati, kaj premore slovanska vzajemnost, koje se sovražni tuji tako bojé in je vender tako nedolžna, kar se najedenkrat začne zopet pobijati ta velevažni shod Velegradski, ki ima vender v prvi vrsti cerkven in potem še le naroden namen. O politiki ni govora in vender govoré naši protivniki o njej tako radi tam, kjer je ni.

Bruseljski „Nord“, glasilo ruskega ministerstva vnanih zadev, govoreč o Cirilo-Metodijevi slavnosti, prišel je zopet na novo iznajdbo, češ, „da se javi v okvirji tega razsežnega gibanja mnogo in različno, celo vzajemno se protisloveči nameni, da se pozoruje pri tem popolnem nov činitelj, ki je krščen z imenom latinskega ali avstrijsko-katoliškega panslavizma“.

To je najbrže sad prof. Budiloviča, ki je nedavno govoril o tej slavnosti Velegradski in dokazoval, da Metodij ni umrl 6. aprila, ampak 18. in da Metodij ni pokopan na Velegradu ter naznanjal, da si Rusi naprave slavnost doma, ker sta bila slovanska blagovestnika pravoslavne vere, a ne rim-

ske-katoliške. Se ve da je vrli slovaški učenjak Sasinek pobil in razložil Budilovičeve podmene, a slovanska vzajemnost mora se šestokrat umikati drugim menj plemenitim čuvstvom. Sovraštvo Rusov do Poljakov se povišuje in napominani „Nord“ kaže, da se Rusi bojé še vedno velike poljske države, rekoč: „Poljaki polastili so se brž tega sredstva, da bi je porabili za svoje posebne namene“.

In nikdar sovraštva do Slovanov polna židovska Dunajska „Neue Freie Presse“ porabila je članek v „Nordu“ zopet za svoje namene, da more ščuvati proti katoliškim Slovanom, zlasti avstrijskim Poljakom. Velegradska slavnost je po mnenji tega lista katoliška panslavistiška demonstracija, ki je naperjena proti Rusom in da se s tem ruši dobro razmerje mej Avstrijo in Rusijo in da vzlasti avstrijski Poljaki misle na združenje Poljske. Komentara pač ni treba tem besedam lažiliberalnega lista in pač se precej spozna, „kam pes taco moli“.

In vender se je hrvatska „Sloboda“, glasilo Starčevićovo, dala premotiti „N. Fr. Pressi“, ter se protivi odločno Velegradski slavnosti in sicer na način, ki ga je zmožna le Starčevićeva stranka. „Sloboda“ namreč pravi, da je nerazumljivo, kako se mogó te slavnosti udeležiti Hrvatje, Poljaki in Čehi. Ko bi se vsi Turci pozvali k slavnosti Jezusovi ali vsi katoliški Nemci k slavnosti Lutrovi, bilo bi to razumljivo, kajti Turci časté Jezusa kot proroka in Nemci časté Lutro kot reformatorja nemškega jezika in narodnosti. Toda Hrvatje, Čehi in Poljaci nemajo z Metodijem prav nič opraviti.“ Nadalje pravi napominani list, da tiči v vsej tej stvari politiška tendenca, ki se mora zavreči, ker je le nekaka skrita demonstracija proti Rusiji itd.

Sicer vse hvale vredna stranka Starčevićeva se v tem oziru pač ne more in ne sme odobravati. Ni dosti, da so nam neslovanski listi očitali politiške namene, začelo je tako mnenje naraščati celo mej Slovani pravoslavne cerkve in nazadnje še mej Hrvati. Toliko se vedno ustvarja za slovansko slogu in ruska reč je pri nas vselej z največjim veseljem vsprejeta in književnost nas oži vedno bolj in bolj v mislih in duhu, sedaj pa se je na krat oglašil toli sovražen duh, kateri sipljó le nasprotni Nemci

pod slovansko lipo in da ga zopet poberó in onesó, kakor so nam ga urinili in utresli, v to pomozi Bog! Mi pa poromamo kljubu temu na Velegrad! —h—.

Potlačene narodnosti na Nemškem.

Baš v tem trenutku, ko poslanci leveice državnega zbora izražajo svoje želje po carinske in denarni jedinosti Avstrije z Nemčijo, ali z drugimi besedami, da bi Avstrija podpisala svojo smrtno obsodbo ter se na milost in nemilost udala Prusiji, je jako poučljivo, kako ravna ta sosed, s katerim naj bi se združili pod jedno streho, z družimi nemškimi narodnostmi, s Poljaki, Lužičkimi Srbi, Danci in Francozi, katerih biva skoraj šest milijonov v okviru nemškega cesarstva, na Poznanskem, Šlesviku, v Lužici in Alzaciji-Loreni, katere dežele je siloma priplnil, v tem oziru so jako poučne obravnave v pruskem državnem zboru, o budgetu za naučno ministerstvo. Poslanci se pritožujejo drug za drugim, kako brezozirno in brutalno zatira pruska vlada in njeni organi nenemške narodnosti v podjarmljenih pokrajinah; ministri pa na to nemajo nobenega družega odgovora, nego da dolže vsako narodnje težnje, da skuša odtrgati kak del od nemške države in s tem opravičujejo pred javnostjo krivice, ki jih delajo uradniki. Pri tem vlada nikakor ne taji, da nenemške narode sistematično gazijo v vsemi sredstvi, da bi le Nenemce v najkrajši dobi ponemčili.

A v Prusiji bil je res 28. avgusta 1876 izdan zakon, kateri povzdiguje, kar se tiče narodnega tiranstva, Pruse nad vse druge narode celega sveta. Ta zakon proglašá nemščino za jedini uradni jezik pri uradih in sodnijah, državnih in avtomnih oblastvih. Ostali jeziki veljajo za tuje, a za nekatere kraje sme se jim z vladnimi naredbami dovoliti še neka mala pravica, zlasti da jih smejo rabiti avtomni uradi, da pri sodnji nastaviijo za nje tolmače, ter se v njih poučuje v najnižjih šolah, a ko preteče dvajset let, odkar se je izdal ta zakon, se pa v javnosti ne sme rabiti drug jezik nego nemščina. S tem je toliko rečeno, da šest milijonov Nenemcev mora biti do 1896 leta popolnem ponemčenih, uradi

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Prvo poglavje.

Duhovidec amerikanski.

(Dalje.)

Ko sva bila sama, rekel mi je, na poseben način smehljaje se: tovariš, baš vi ste mi stavili vprašanje, katero se tem nevednežem zdi nespametno in brezozirno; morebiti ste tudi vi njih mislij? Slepec, po takem pač neste nikdar odkrili skrivnosti večne resnice! Vi si domišljate, da Don Quixotte in Sancho Robinson in Vendredi, Werther in Lotte, Tom Jones in Sofija neso nikdar živeli? Kaj! človek vender ne more ustvariti le jednovitega delka (atoma) tvarine, vi pa si domišljate, da popolne neminljive duhove iz nič ustvarja! Morebiti ne verujete bolj na Don Quixotta nego na Artakserkseja in vse perzijske kralje? Ali pred vašimi očmi ne živi Robinson bolj živo nego Drake in Magellan?

— Kaj, živel bi bil veleum Don Quixotte? In jaz bi se lahko razgovarjal z modrim vladnikom otoka Baratarija?

Brez dvoma. Vi pač razumete, kaj je pesnik. Vedež je, prorok je, ki se povzdiga v nevidni svet. Tam si mej milijoni bitij, ki so nekda na zemlji živela in katerih spomin se je tukaj izgubil, izbere ona, katerih spomin hoče pri ljudeh zopet oživiti. Pokliče jih k sebi, pogovarja se z njimi, posluša jih in zapiše, kar rekó. In kar abotni ljudje zmatrajo za iznajdbo in izmišljotino umetnikovo, je le izpoved nepoznanega mrtveca; a kako, da vi kot pravi ali dozdevni duhovidec tega ne priznate za nenaravni glas? Kako se daste toli varati kot navadna družal? Kaj neste dalje prodrli na potu zaklinjanja duhov?

Tako govoreč nagnil je Jonathan Dream glavo nazaj, vzdignil roke, jih stisnil in zopet odprl ter koraka nad me, kot bi me hotel v valovih svoje tekočine vtopiti.

— Tovariš, rekel sem mu, vi ste, kot vidim, duhovidec, a vender kaj duhovit mož; nikakor ne dvomim, da bi vi nam lahko spisali mal govor à la Don Quixotte ali izmislili si nekaj novih izrekov, dostojnih slavnemu Sanchu. A midva sva sama in oba sva vedeževalca (augurja); pač imava pravico, drug družega pogledati in pogledujé smijati se. Ostaniva pri tem; želim vam največ uspeha. V Franciji je to lahka stvar; ljudstvo, ki se drži za

najbolj duhovito na svetu, se prav naravno najlože vodi za nos. Prašajte le Parižanke.

Stoj! kričal je čarodejec z ljutim glasom. Sem se li varal? Ste li vi sleparski tovariš? Imate li mene za šarlatana? za sleparja? za mameža? Vedite, da Jonathan Dream nikdar ni izustil besedice, ki bi ne bila resnična. Oh! vi dvomite o mojej moči, dragi gospodek moj. Kako dokaz hočete od mene? Kaj naj vam vzamem vse vaše misli? To bi ne bilo posebno težavno. Kaj naj vas vspavam, vodim skozi mraz, vročino, veter in dež? Kaj naj — — —

Le magnetizma ne, odvrnil sem mu. Vem, da je to naraven pojav, ki doslej še ni natančno pojasnen in katerega vi napak obračate. Če me hočete prepričati, ne smete me vspavati. Saj nesva pri seji akademije.

Dobro, rekel je ter v me zrl z bliskajočimi očmi; kaj bi vi porekli k temu, ko bi vas postavil v Ameriko?

Mene? to bi moral videti, da bi veroval.

Da, vas, vskliknil je, in ne samo vas, temveč tudi vašo gospo, vaše otroke, vaše sosede, vašo hišo, vašo ulico, in če le besedico zinete, ves Pariz. Da, pristavil je z mrzlično razdraženostjo, da če hočem, jutri zjutraj bode ves Pariz v Massachusettsu; le nenaseljena ravan bode ostala ob bregovih Seine.

nemški morajo se posluževati nravnih in nenravnih sredstev, da to dosežejo.

Ni je druge države na božjem svetu, katera bi dala obliko zakona takemu posilnemu pravu, in Nemci bi se morali sramovati do dna svoje duše, da je v njih tako propal pravni čut in da nemajo več pojma za spodobnost in nravnost. Drugod na pr. mej Turki in Tatarji se sicer tudi zatirajo drugi narodi, a vender b. nikomur ne bilo prišlo na misel take pravice potrditi z zakonom, ki ima izraževati pravico.

„Narod mislecev“ je jedini, ki si je pridobil to žalostno slavo in izvel ta zakon popolnem v smislu svoje preteklosti, katera ni nič drugega, kakor zatiranje in podjarmljenje drugih narodnosti.

Da bi si naši bralci pridobili pojem, kako brezozirno zatirajo pruski vladni organi druge narodnosti, čemo jih seznaniti z obsegom velezanimive brošure o zatiranju Dancev, katero je izdal šlesviski emigrant Karol Hede v danskem Holdingu v francoskem jeziku in v katerej je cel zaklad fakt, kako se zatira danski narod v tej zemlji, ki je 1866 l. pripala k Prusiji s tem pogojem, da bode prebivalstvo severnega Šlesvika zedinjeno z Dansko, ako se s svobodnim glasovanjem izreče zato, ako pa ostane pri Prusiji, se mu bodo pa varovala vsa narodna prava.

Brez ozira na to mejnarodno pogodbo poslužuje se pruska vlada in nje funkcionarji vseh mogočih sredstev, da bi zatrli dansko narodnost v tej zemlji. Pisatelj zlasti navaja, kako se zato poslužujejo cerkve, šole in policijskega aparata. V nižjih šolah sili se danska deca z vsemi sredstvi, da bi se ponemčila. Deca, katera se predizne mej seboj v šolah danski govoriti, bodi tudi mej učnimi urami, se kaznuje in to tudi s palico. Tako se učitelj Haderstev v tem oziru posebno odlikuje, deco tepe s palico tako, da so njene roke in lrbti vsi višnjevi; njegovi predstojniki pa zato hvalijo njegovo gorečnost in marljivost. Nedavno so uveli v ljudske šole šlesviske novo nemško pesmarico, katero se mora deca učiti na pamet. Večina pesnij je bojnega in nemškega narodnega duha. Pesen: „Ich bin ein Preuse“ popolnena je z novo kitico: „Mi ostali, kateri smo od časa Düppela spojeni z narodom in prestolom pruskim, nečemo več gledati v preteklost, ampak hočemo pričakovati z zaupanjem bodočnosti. Klicati hočemo, pred celim svetom klicati: Mi smo in čemo Prusi ostati.“

Druga pesen, katero morajo peti šest- do desetletni otroci, se tako glasi: „Žene zvestoba, vino in nemško petje ohranijo povsod svojo ceno; povzdigujejo nas k blagim činom do konca dnij.“

To je srečna odgoja mladine! Šlesvičani so vsled tega osnovali zasobne šole, pa jih je s posebno naredbo zaprla vlada. Kakor učitelji, tako tudi pastori podpirajo germanizacijo, izbravši si cerkve za mesto svoje propagandi. Pisatelj navaja nekatera mesta iz propovedij teh čudnih apostolov. Iz njih je razvidno, da protestantski propovedniki z nezasišanim sposobom uničujejo in more dansko narodnost. Vlada sistematično povsod nastavlja take duhovnike, kateri obetajo biti v tem oziru goreči agitatorji. Razen tega se je pruska vlada poprijela

še tega sredstva, da v gromadnem številu izganja danski govoreče. V Dunajski mirovni pogodbi iz 1864. l. je v XIX. članu bilo izgovorjeno njim pravo, da smejo ostati danski podložniki, ako se do 1870. l. izjavijo v tem smislu, in da prebivalci, kateri uživajo to pravo, smejo ostati v Šlesviku, a se ne smejo vznemirjati na nikak način, naj se že tiče njih osebe ali pa njih imenja, ako ne bodo dali nikakega povoda k pritožbam. Vsled tega se je 25.000 Šlesvičanov oglasilo za dansko državljanstvo, meneč, da jih ne bodo izganjali brez uroka in brez sodbe. Pa zmotili so se. Knjiga Hedeja navaja neštivilno slučajev, kako se sedaj sistematično izganjajo v velikih razmerah tisti danski podložniki z njih posestev in njih domov, brez vsacega povoda, brez vsake sodnijske razsodbe, samo na ukaz pruskih uradov.

Sto in sto osobam se je zaukazalo, da v nekaj dneh ostavijo deželo, če ne jih bodo s silo iztirali čez mejo. Na ta način se je ogromno število očetov na mah pahnilo v pogubo. Ako izgnanci povprašujejo, zakaj se to godi, odgovarja se jim, da na višji ukaz, katerega je treba spoštovati. Tako se izganjajo trumoma cele rodbine iz Šlesvika brez najmanjšega uroka, brez zatožbe in brez sodbe. Šlesvik mora postati nemški — tako hočejo v Berlinu in moč premaga pravico.

Pariški časopis „Gazette diplomatique“ omenivši te brezozirnosti dostavlja: „Popustimo daljša navedanja fakt: kar smo objavili, smo storili zato, da bodo obsojevali vsi presodni ljudje sistemo zatiranja, za katero ni nikakega opravičenja. Vlada danska, ki bi na podlagi Dunajske mirovne nagodbe morala potegovati se za prava teh ljudij, ne stori ničesar in tudi ničesar storiti ne more. Dolžnost vsega neodvisnega časopisa vseh dežel je, priobčiti javnemu mnenju ta dejanja nemške človekoljubnosti.“

Mi se strinjamo popolnem s francoskim časopisom in pritrjujemo v polnem obsegu njega besedam, s katerimi obsoja postopanje Nemcev v Šlesviku. Narod nemški se je zjedini na podlagi narodnostne ideje in postal močen, a ta narod sedaj z nogami tlači druge manjše narodnosti, in ugonobuje narodno idejo, katerej se ima za vse zahvaliti. To ne ostane brez nasledkov. In tu v Avstriji, v državi, katere ogromna večina je nenemška so ljudje, kateri se predrzno zahtevati reforme, ki bi tako barbarstvo uvela v administracijo tudi pri nas in zavirala državnopravno soglasje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. marca.

Dotična komisija **gospodsko zbornice** sedaj pretresuje predlogo o urdbi duhovenske plače. Pri običnem posvetovanju poudarjali so škofje, da se mora vlada poprej sporazumeti s škofi o vseh zadevah, ki se tičejo te stvari. Ker je naučni minister v zbornici poslancev uprl se baš temu mnenju, da bi se vlada morala zaradi tega pogajati s škofi, navštalo bode morda nasprotje mej gospodsko zbornico in vlado v tej zadevi, ki utegne le še zavleči uredbo duhovenskih plač. Vladi bode s tem v enem oziru ustrezno, kajti že prej se je upirala temu, da bi ta zakon s prihodnjim letom stopil v veljavo.

Na svidenje, jutri na drugi strani oceana.

Prišedši na ulico čutil sem se v čudovitem stanju. V isti sapi sem tekkel na Champs Elysées (Elizejsko polje) ter celó zapazil nesem dolgega pota. Čutil sem se živjega, lojčega in bolj prožnega, nego se je kedaj čutila kaka človeška stvar. Če bi se raztegnil, mislil sem, ugrabil bi lahko roge ravno vzhajajoče lune. Vsa čutila bila so mi neverjetno poostrena. S trga de la Concorde gledal sem vozove, kako so krožili krog oboka de l'Etoile ter sem slišal tik-tak velike ure v stolpu des Tuileries. Življenje krožilo je po mojih žilah z nepoznato hitrostjo in krepostjo; vprašal sem se, me li kaka nevidna roka že ne vodi prek oceana. Da bi se o tem prepričal, opazoval sem blede krog rastoče lune, ki se je počasi po nebu pomikala. Prepričan, da nesem zapustil pariškega poludnevnik, vrnil sem sramuje se svoje lehkovernosti domov ter mirno zaspal smehljaje se o g. Dreamu in njegovem neumnem pretenji.

Drugo poglavje.

So li to sanje?

Po noči se mi je sanjalo. — Ali so bile to sanje? Jonathan je sedel tik moje postelje ter me gledal s posmehljivim obrazom.

Kakor se iz zanesljivega vira poroča raznim listom, se bodoči cerkveni kongres **ogerskih** in **hrvatskih** Srbov ne bode sklical v Karlovce, kakor je do zdaj bilo običajno, ampak v Budimpešto. To se bode najbrž zato zgodilo, da bi Madjarji lojše nadzorovali in zavirali dela kongresa. Srbi se na-dejajo, da se bode temu uprl patrijarh Andjelic. To je pa najbrž le prazno upanje. Andjelic je madjaron in se ima samo Madjarom zahvaliti, da je dobil tako odlično mesto. Zategadelj se pa tudi ne bode ustavljal madjarskim nakanam.

Vnanje države.

Ko so se bile mej Nemčijo in **Rusijo** zopet ustanovile prijateljske razmere, se je po časopisih trdilo, da se je Rusija odrekla vsakemu razširjenju svojih mej v Evropi, zato jej je pa Nemčija obljubila, da ne bode zavirala razširjenja njenega ozemlja v Aziji, ampak še celo razpeševala. Zdaj se kaže, kakor bi bilo v tem nekaj resnice. Rusija gradi železnice v Aziji, prisvojila si je Merv in sedaj so se njene čete pomaknile dalje proti Heratu. V Petrogradu sicer zagotavljajo, da Rusija ne misli prisvojiti Herata in Afganistana, a so tudi zagotavljali, da ne mislijo prisvojiti Merva. V Londonu pa kaj nezaupno gledajo to širjenje ruskega ozemlja v Aziji in da se daljava mej rusko državo in Indijo vedno manjša. Že se govori, da je mogoča v kratkem vojna mej Afgani in Rusi, katera bi dala povod rusko-angleške vojni. Če se sme angleškemu listom verjeti, delajo se že na Angleškem za to velike vojne priprave ter se misli mnogo vojnega materiala poslati v Indijo. „Times“ pravijo, da je v tem vsa Anglija jedina, da treba Indijo braniti. — Da pojde grof Tolstoj v Livadijo, je že sklenjeno. Ostane pa še minister, ker ga car ne mara odpustiti. Dal je bil sicer svojo ostavko in Gurka priporočil svojim naslednikom. Poslednji je bil poklican v Peterburg, pa program, kojega je razvil, ni dopal carju, in zato je poprosil Tolstega, da umakne demisijo, in slednji je to storil.

Več vlastij je neki se pritožilo pri **italijanski** vladi, zakaj so italijanske čete brez sultanovega dovoljenja zasele nekatere kraje ob Rudecem morji. To je neki jako potrlo italijansko ministerstvo.

Nemški državni zbor dovolil je z večino 22 glasov 20.000 mark za drugega ravnatelja v državnej kanceliji. Katoliki glasovali so tudi v tretjem branji proti tej predlogi, svobodnjakov je pa kakih 20 glasovalo za vlado in ti so odločili. S tem je končan hrup, kateri je bil navstal zaradi te neznačne svote. Ravno tako je državni zbor dovolil v tretjem branji kredit za generalnega konzula v Kapstadtu, v drugem branji bil je pa dovolil kredit samo za konzula.

Kakor se iz Novega Jorka javlja, hočejo ameriški **Irci** Mahdiju na pomoč. Nabrala se bode irska družina (legija) kakih 1000 mož in stroške bodo plačala mesta Novi Jork, Filadelfija, Buffalo in Boston, vsako 15.000 dolarjev. Imena častnikov te družine so se že objavila. Moštvo bode oboroženo s sablami in puškami, glavno orožje bode pa dinamit. Govori se, da bode na Irskem zbuken ustanek, ako Anglija iz te dežele umakne svoje čete. Pa tudi v Indiji neki irski agenti ščuvajo narod k ustaji. Kakor se vidi, hočejo Irci dobro izkoristiti sedanjo kritično stanje Anglije.

Še ta mesec se snide v Kajiri komisija iz diplomatskih zastopnikov velelastij in tehniških svetnikov, da se posvetuje o neutralizaciji Sueškega prekopa. V **egiptovskih** vladnih krogih se misli, da se vprašanje o neutralizaciji Sueškega prekopa ne bode dala ločiti od neutralizacije Egipta samega. Zaradi tega bodo posvetovanja te komisije posebno važna. Predsedoval bode turški zastopnik.

Dragi čarovnik moj, vi bi morali svojo skrivnost prodati g. prefektu Seinskega okraja; to bi nam bilo morebiti prihranilo nekaj milijonov. Ko bi Parižanov tu ne bilo, sezidali bi jim bili prav nov Pariz, kot iz škatlice vzet, pravokoten in enoličen, kakor Novi-York; Pariz brez minulosti, brez spomenikov, brez spominov; vsi naši stavbarji (umetniki) in upravniki bi bili radosti poskakovali.

Vi se šalite, odvrnil je Jonathan, vi se bojite ... Ponavljam vam, jutri, če hočem, bode Pariz stal v Massachusettsu in Versailles poleg njega. Ali se postavite na boj?

Da, gotovo, postavim se, odgovoril sem mu smehljaje. In vender me je begalo to trdno prepričanje tega vražnega človeka. Dobro sem poznal prisiljene besede in reči; vsak dan čitam dvajset časnikov in slišal sem že več nego jednega ministra na leci za očitne govore; a ta glas zamaknjence zapovedoval mi je nehote.

Vzamite to škatljo, rekel je čarovnik z zapovedljivim glasom; odprite jo, v njej ste dve jagodi: jedna za vas, druga za me; izvolite si in ne vprašajte me več.

Prišel sem bil že predaleč, da bi se bil umaknil. Požrl sem jedno jagodo, Jonathan je vzel drugo ter zaklical s publicim glasom, poslovivši se od mene:

No, gospod nevernež, rekel je, kako se počutite po potovanji? Ali vas potovanje ni preveč utrudilo?

Potovanje? memral sem; še iz svoje postelje nesem šel.

Ne, a vi ste v Ameriki. Ne skočite kot blazen iz postelje. Potrpajte, da vam stvar nekoliko pojasnim, da vas osup ue umori. Najprej sem podrl vašo hišo. V svobodni deželi se ne biva kot v kaki vojašnici, skup z vsemi mogočimi ljudmi, brez miru in dostojnosti. Iz vsakega predala, ki ga vi nadstropje zavete, naredil sem posebno ameriško stanišče; upravljal sem je po svojem ukusu ter je preskrbel z malim vratom. Res sem skoro dve uri potreboval, da sem 40.000 hiš pariških tako ustanovil, a ni mi žal; zato sedaj sami v hiši gospodujete in to je prva izmej vseh svoboščin. Odsehal nemate ničesar trpeti od vaših sosedov, in vaši sosedje od vas. Duh iz kuhinje in hleva, kričanje otrok, dojivek in žensk, lajanje psov, mijavkanje maček in klavirjev, to vse je proč. Vi niste več gola številka v kakej hiši za sužnike ali v bolnišnici, ali slanik v sodu, vi ste človek; vi imate rodbino in lastno ognjišče.

Moja hiša podrt! Ugonobljen sem! kaj ste pa storili z mojimi najemniki?

(Dalje prih.)

Egiptovski zastopnik bode pa imel samo posvetovalni glas. Izdelek te komisije, ako bode imela kaj vspeha, bode podlaga konferenci, ki se snide v Berlinu, da definitivno reši to vprašanje. — V poslednji seji zdravstvene komisije v Aleksandriji predlagal je zastopnik Avstro-Ogerske, da se popolnem preorganizuje zdravstveni svet ter se pomanjša število egiptskih zastopnikov v njem. Predsednik pa ni dopustil komisiji posvetovati se o tem, kajti to ne spada več v njeno kompetenco. Odposlanci Avstro-Ogerske, Francije, Nemčije, Španije, Grške in Turške so protestovali proti takemu postopanju predsednika.

Angleški vzhodni oddelek, ki se bode zbral v Suakimu, brojil bode brez domačih delavcev, ki se bodo nabrali na mestu, 10.000 mož. Za transport bodo nabrali 15.000 velblodov, 3000 mul in 1000 konj. Ker je v Suakimu in na poti proti Berberu vode jedva za domače prebivalstvo, imel bode ta oddelek saboj več destilacijskih strojev. Angleško vojno poveljstvo misli takoj, ko se zbere ta vojna sila, začeti boj s **Sudanom**, katerim zapoveduje Osman Digma. Ko bodo čete Osmana Digma premagane, vrne se takoj gardina brigada na Angleško. Drugi vojaki, kakih 6000 mož, bodo pa po letu taboričili kje blizu Suakima, največ v Sinkatu, ker ni toliko vročina, kakor v Suakimu.

Kakor „Times“ poročajo, je novi predsednik **severnoameriških** držav izbral za ministre: Tomo Franca Bayarda za vnaje, L. O. Lamara za notranje zadeve, Garlanda za pravosodje, Villasa za pošto, Manninga za finance, Whitneyja za pomorstvo in Endicotta za vojno. Toma Franc Bayard je rojen 1828 v Delawaru, in je bil sprva trgovec, pozneje se je učil prava ter je od 1869 senator in vodja demokratov. Lamar je rojen 1825 v državi Georgiji, učil se je prava, bil nekaj časa profesor na vseučilišču v Georgiji in je že več let član georgijskega zakonodavskega zbora. Ob vojski je bil polkovnik in Jefferson Davis ga je bil poslal z neko diplomatično misijo v Rusijo. Od 1877 je senator. Garland je dober govornik in v senatu zastopa državo Arkansas. Drugi ministri so manj znane osebe. — V adresi, v kateri Cleveland objavlja svoj nastop, pravi, da bode njegovo prizadevanje varovati mir in nezavisnost Zjedinjenih držav. V zadeve drugih držav se Amerika ne bode mešala. Največjo pozornost bode pa novi predsednik obračal na notranje zadeve, posebno reformo državnih služeb in zboljšanje financ.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Trgovinski minister imenoval je absolviranega pravnika gosp. Ljudevita Jošta, našega rojaka z Dolenjskega, konceptnim praktikantom z adjutom pri c. kr. pošti ter ga umestil v Trst.

— (Imenovanja.) Deželne sodnije svetnika gg. Robert Greistorfer in J. Wanggo imenovana sta svetnikoma štajersko-koroško-kranjske nad-sodnije v Gradci. Prvi poznat je izza svojega službovanja v Slovenski Bistrici in v Ptuiju. — Preglednik kaznilnice v Gradiški g. Viktor Loy pl. Leichenfeld imenovan je dirigentom tej kaznilnici.

— (Slovstveno-zabavni večer) je jutri večer. Začetek ob 8. uri.

— (Prvi letošnji „Sokolov jourfixe“) bode jutri v soboto, dne 7. marca ob 8 uri zvečer v Schreinerjevi pivovarni na Sv. Petra cesti. Reditelja večeru sta gg. odbornika Geba in Švajgar. Program zanimiv. K obilni udeležbi vabi

odbor „Sokola“.

— („Slovensko društvo“) namerava sklicati shod zaupnih mož. Na tem shodu obravnavalo se bode o bodočih državnoborskih volitvah. Volilni shodi bodo na več krajih.

— („Kraški odbor“), ki smo ga zadnjič omenjali, da mu je kot odseku „Kluba avstrijskih turistov“ namen, slediti reko Pivko in notranjske jame, ima za načelnika dvornega svetnika dra. Fr. viteza Hauerja, intendanta dvornih muzejev, za načelnikovega namestnika pa državnega poslanca kneza Ernesta Windischgrätza. Drugih odbornikov je še 9, mej njimi tudi gospod državni poslanec Adolf Obreza iz Cernice.

— (Akwarelna slika) razstavil je g. Ivan Borovsky v prodajalnici g. P. Kajzela, trgovca s steklovino na Starem trgu. Slika je z veliko marljivostjo in lepo izvršena.

— (Velika tatvina.) Včeraj zvečer ob 7. uri prerezal je neznan tat šipe v oknu župnikovega stanovanja v Hotiči (okraj Litijski) in ukradel cerkveno skrinjico, v kateri je bilo za 55000 gld. gotovega denarja, obligacij, državnih papirjev in pet hranilničnih bukvic, glasečih se na druge osebe. Obligacije in državni papirji so kot lastnina dveh cerkvá vinkulovani. Gotovega denarja je bilo okolu 175 gld.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj bil je obsojen v tajnej prvi obravnavi zaradi hudodelstva spolske posilnosti Tone Hribar na najst mesecev teške ječe; Janez Zaletel pa zaradi istega hudodelstva na dve leti teške ječe.

— (Davčni terjalec na velocipedu) je gotovo najnovejša in jako čudna prikazen v nas Slovenceh. Kolikor je nam znano, je pri nas le jedna davkarija toli srečna, da ima tacega umnega in spretnega terjalca. Mož dobro vé, da je čas drag in da Slovenec teško plačuje davke, a še težje terjalne troške, torej ne hodi peš, marveč po bliskovito urno dirja in frči na velocipedu sem ter tja ter opominja davkoplačevalce in terja zaostale davke. Z velocipedom olajšava sebi službene težave in prihrani državi precej stroškov, kakor dijete, prenočnino itd.

— (Notranjska posojilnica v Postojini) imela je v letu 1884 42.002 gld. 50 kr. dohodkov in 41.563 gld. 14 kr. stroškov, torej skupnega prometa 83.565 gld. 64 kr. Stanje posojil koncem leta je 20.838 gld. 29 kr. Obresti od posojil nanašale so 1494 gld. 11 kr., na kar se je za predplačana posojila 12 gld. 89 kr. vrnilo. Od teh obresti 1494 gld. 11 kr. je na leto 1885 naprej plačanih 387 gld. 47 kr. in na konto zgube in dobička kot izguba upisano. Zaostalih obresti je 44 gld. 83 kr. Posojila je dajala zadruga le proti osebnemu poroštvu in ima društvo samo 1207 gld. 50 kr. še od leta 1883 proti intabulaciji razposojenih. Zdrufnega kapitala je konec leta 1884 60 glavnih deležev po 100 gld., to je 6000 gld. ter 98 opravičnih deležev po 10 gld., to je 980 gld., vkupe torej 6980 gld. — Hranilnih ulog je bilo v celem letu 6492 gld. 42 kr., na kar se je vrnilo 3050 gld. 89 kr. ter 82 gld. 10 kr. obresti za nje izplačalo. Kapitalizovane obresti znašajo 263 gld. 68 kr. — Izposojila zadruge 5000 gld. za le-te plačane obresti 232 gld. 83 kr. mej tem na leto 1885 kot naš dobiček 67 gld. 44 kr. — Inventar 234 gld. 20 kr. Po sklepu občnega zbora za leto 1883 se je odpisal inventarju ostanek dobička za leto 1883 v znesku od 85 gld. 78 kr. in za leto 1884 pa 10%, to je 23 gld. 42 kr. — Bilanca kaže 21.680 gld. 87 kr. aktiva in 21.202 gld. 10 kr. pasiva, tako da preostaje dobička 475 gld. 77 kr. Po sklepu občnega zbora dne 23. februvarja t. l. plača za druga ob uradnih dnevih, to je vsako soboto na delež po 5 gld. Reservnemu fondu, kateri je znašal konec leta 1883 136 gld. 40 kr., pripiše se po pravilih 10%, to je 47 gld. 58 kr., 5% dobi ravnateljstvo in ostanek dobička 58 gld. 78 kr. se isto tako rezervnemu fondu pripiše, kateri torej konci leta 1884 znaša 276 gld. 13 kr. — V ravnateljstvo so voljeni gg. Alojzij Kraigher trgovec in posestnik, ravnatelj, Josip Lavrenčič trgovec in posestnik, denarničarjem, Peter Kraigher trgovec, dr. Fr. Pitamic odvetnik in France Kuttin trgovec, vsi iz Postojine, odborniki. — V nadzorstvo so voljeni gg. Anton Globočnik c. kr. okrajni glavar v Postojini, Adolf Obreza trgovec, državni in deželni poslanec v Cerknici, dr. Jurij Sterbenec župnik in deželni poslanec v Hrenovicah, Fran Lavrič veletržec na Rakeku, Fran Križaj veletržec v Sv. Petru na Notranjskem ter Anton Lodes nadlogar v Bukovji. Posojila se dajo po 8% brez vsakakih uradnih ali drugih stroškov in hranilne uloge se sprejemajo po 4 1/2%.

— (Sevniške posojilnice) računski sklep za drugo upravno leta 1884: Zadrufni deleži 104 zadrufnikov 520 gld., ustoppina 104 gld.; hranilne uloge 14.346 gld. 2 kr.; vrnena posojila 5640 gld., obresti od posojil 1561 gld. 35 kr., izposojila zadruge 7500 gld., upravne doklade 221 gld. 48 kr., gotovina 1553 gld. 45 kr., vkupe 31.446 gld. 30 kr. Posojilnica ima že 214 udov, mej katere se je razposodilo 22.771 gld., deloma na menice, deloma na dolžna pisma. Za posojila treba plačevati po 6%, uloge pa se obrestujejo po 5%. V ravnateljstvo so izvoljeni gg. Fran Lenček, Vincencij Medic, Anton Fabiani, Ludovik Smole in Fran Veršec. Občni zbor v 1. dan februvarija 1885 sklenil je, da se 30 gld. daruje ljudski šoli v Sevnici, 20 gld. pa za nakup sadnega drevja, katero se potem brezplačno mej kmete razdeli. Ostali čisti dobiček došteje se rezervnemu fondu, ki iznaša sedaj 685 gld. 85 kr. —

— (Posojilnica v Konjicah) ima v 12. dan t. m. svoj prvi občni zbor. Dnevni red: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 3. Posamični predlogi.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je rektor knezoškofovskega bogoslovskega semenišča na Dunaji, kanonik Müller, imenovan škofom v Linzu.

London 6. marca. „Standard“ ve povedati, da Herberta Bismarcka pohod angleške vladi bil v veliko zadovoljstvo, ker so se spoznali oboestranski nazori in ker se je nadejati, da se bodo vsled osebnih dogovorov odstranila najnovejša obžalovanja vredna nasprotstva in da bodo angleško-nemške razmere prijazniše. — „Standard“ je poizvedel, da je ruski poslanik dobil instrukcijo: naj angleško vlado zagotovi, da Rusija odkritosrčno želi prijateljskega sporazumljenja z Angleško glede afganske meje. Vojaškim poveljnikom v osrednji Aziji zaukazalo se je, da ne smejo več naprej. A bati se je, da Turkmeni morebiti neso dovolj pod nadzorstvom, da ne bi z afganskimi predstražami vkupe trčili.

Razne vesti.

* (Velevlast časnikarstva.) Najnovejša statistika predočuje nam zanimive podatke v časnikarstvu raznih kulturnih držav. Tako broji namreč sedaj evropska Rusija 85 milijonov duš in 776 listov, Zjedinjene države 50 mil. duš in 11.314 listov, Nemčija 45 mil. d. in 5041 listov, Avstrija (tostran Litve) 22 mil. d. in 1378 listov, Ogerska (onostran Litve) 15.7 mil. d. in 646 listov, Francoska 37.6 mil. d. in 3716 listov, Angleška in Irska 36 mil. d. in 3083 listov, Laška 29 mil. d. in 1298 listov, Belgija 5.5 mil. d. in 641 listov, Švedska 4.5 mil. d. in 348 listov, Švica 2.8 mil. d. in 561 listov. Te številke jasno kažejo, da izhaja jeden list v Zjedinjenih državah na 4000, v Švici na 5000, v Nemčiji in Belgiji na 8000, v Avstriji na 16.000, v Ogerskej na 21.000 in v Rusiji pa še le na 109.000 prebivalcev.

* (Toplice v Avstriji.) Avstrija tostran Litve imela je 1883. leta 208 kopelišč. Z največim številom ponaša se Tirolska, ker broji 86 toplic; Galicija jih ima 20, Češka in Štajerska vsaka po 16. Dolenjeavstriska 4. Gorenjeavstriska 9, Solnogradska 8, Moravska 5, Bukovina 3, Dalmacija 2 itd. Vseh 208 kopelišč obiskalo je 1883. leta 150.860 topličarjev in sicer 98.350 Avstrijev in 52.510 tujcev.

* (Knez Pavl Eszterhazy) brzojavil je preteklo sredo mestnemu predstojništvu v Budimpešti, da je potujoč iz Budimpešte v Rabo v vozu ogerske državne železnice izgubil svojo listnico, v kateri je bilo 120.000 gld. Dragoceno listnico našel je delavec v Budimpešti, ki je vagone snažil ter izročil listnico in vsebino policiji.

* („Cyankali“.) Pod tem čudnim naslovom izhaja v Budimpešti tednik, ki je pravi strup vreden svojega imena. Že zbog neprilicnega naslova bi kazalo ustaviti izdajo tacega pogubonosnega lista. Proti temu listu se je te dni v ogerskeji stolnici obravnavala pred porotniki zatožba zaradi razžaljenja časti, prouzročenega zavarovalnici „Azienda“ v 8 člankih in po enem plakatu. Po 16 ur trajajoči obravnavi stavili so porotnikom ogromno število: 101 vprašanje. Porotniki proglasili so list „Cyankali“ rekše dotičnih razžaljenih člankov pisateljico Charlotto Schiff in pisatelja Morica Fischerja krivim in sodišče ja je obsodilo po 7 mesecev v zapor in na povrnitev sodnijskih stroškov v znesku 3174 gld.

* (Izneverjenje.) Iz Linca se brzojavlja: Te dni obsodili so tukaj dva loterista in jednega poštnega ekspeditorja zaradi izneverjenja, a četrti pobegnil je v Ameriko. Danes se pa zopet poroča da je 3 t. m. izginil loterist iz Kirchdorfa.

* (Tatvina na pošti.) Kakor se poroča iz Pešte, zginil je na pošti iz Kronstadta na Dunaj namenjeni žakelj s 17.000 franki v zlatu. Pošta trdi, da je 22. m. m. ob četrt na dve po noči dospevši iz Kronstadta v Szolnok ondu izročila žakelj poštnemu slugi v poštnem uradu. Sluga pa neče vedeti o tem žaklju in trdi, da je vsprejel vse poštne pošiljke razun 17.000 frankov. Tega slugo, njegovega sina in več drugih oseb v Kronstadtu deli so pod ključ. Preiskava bode znabiti pojasnila, kje in kam so zginili zlati denarji.

* (Umor in samomor.) Iz Pešte se 3. t. m. brzojavlja: Danes o polnoči ustrčil je v Tolnavu brzojavni uradnik Klempa hčerko čevljarja Jelinga iz obupa, ker so mu prepovedali uhod v hišo. Klempa prišel je pod okno, katero je deklica odprla. To priliko porabil je jezni uradnik, da je nesrečno dekle ustrelil v prsi. Položaj dekličin je brezupen in teško bo revica okrevala. Rano v jutro našli so pa morilca mrtvega na pokopališču, kjer se je sam ustrelil.

* (Konečni izid železnične nesreče pri Hanavu.) Gutberlet, brzojavni uradnik in pravi prouzročitelj grozne nesreče na železnični postaji Hanavskeji 14. novembra m. l. bil je pred sodiščem v Hanavu 3. t. m. obsojen na 3 leta v ječo.

* (Velika neizgoda.) V Kosenci, 20.000 duš broječem mestu v Napolianskem, podrla se je po noči 2. t. m. velika hiša ter zagrebala pod raz-

valinami 70 oseb. 10 ljudi je mrtvih, 20 teško, 40 pa lahko ranjenih.

* (Hudo vročino) trpe angleški vojaki v Sudanu. Iz mesta Corti brzojavlja se v 5. dan t. m., da toplomer v senci kaže 104° Fahrenheit in da se bode zaradi tega glavni stan prestavi v Dongolo.

* (Slap Niagare.) Ko so imeli inženjerji v mestu Buffalo svoj shod, staval se je mej drugimi tudi predlog, da bi se Niagare vodna sila — 7700 kubičnih metrov vode vsako sekundo padajoče 19 metrov pred velikim slapom in 49 metrov v slapu samem predstavlja sedem milijonov konjskih močij — uporabila v tehniške svrhe. Električnim potom predstavile in napeljale bi se te orjaške sile 300 kilometrov daleč, da bi gonile vse v tej daljini nahajajoče se stroje in tovarne.

* (Zlodejstvo à la Barbara Ubryk.) V Stangendorfu, v okraji Zwittau, oženil se je lansko poletje 22 letni Fran Rietl z Julijo, rojeno Kleinbauerjevo. Še pred poroko 31. maja 1884 je pa njegova mati hišna posestnica Ana Marija Rietl na svojega sina in njegove neveste silno prošnjo prepusila sinu svojo hišo št. 11 v Stangendorfu in jedno njivo. V dotičnej pri notarji narejenej pogodbi zavezal se je sin materi takoj izplačati 50 gld. ter jej dati hrano do smrti. A komaj bila je narejena kupna pogodba, branil se je sin plačati izgovorjeno vsoto in materi mu je dobrovoljno darovala še teh 50 gld. V zahvalo za to ravnal je pa potem nehvaležni sin s svojo materjo jako surovo in nespodobno ter dajal slabej, itak še smrti bližajočej se starki povsem neužitno in najslabejšo hrano. Za stanovanje odločil je nesrečnej materi, katera je dala sinu vse svoje premoženje, kralji hlev, in ko se je ubožica meseca septembra m. l. pri sosedih pritožila zaradi grdega in nečloveškega ravnanja svojega sina, zaklenil je ta svojo lastno mater v hlev in ukrenil, jo ondu pustiti do smrti. Žalibog zvršil je nečloveški sin točno svoj ukrep. Mej govedo na gnoji ležala je uboga, na pol živa mati. Nekega dne so pa mimo hleva korakajoči ljudje čuli žalostni jok in tožni stok nesrečne žene ter naglo naznanili žandarske postaje načelniku vodji Welzl-u. kateri je v spremstvu župana takoj prišel v Riedlovo hišo in nesrečnico oprostil živinskega stanovanja. Mati bila je vsa sestradana, oslabela in komaj še živa. Dali so jo zdravnikom v ozdravljenje, zverskega sina izročili so pa sodniji, kjer čaka sedaj dostojnega plačila za svoj nečloveški čin.

Narodne-gospodarske stvari.

Kmetijskim podružnicam.

— M— Mnogo storijo lahko za napredno in umno narodno gospodarstvo kmetijske podružnice. One so kakor veje na deblu, katero se imenuje deželna kmetijska družba. Kar se godi v kmetijski družbi, to se preliva v njene podružnice. Kar osrednja družba, vlada in zakonodavni zbori ukrenó dobrega in prilepnega za blaginje ter napredek dežele, to naj podružnice v svojih področjih skušajo v življenje postaviti, v praksi uresničiti. Kmetijske podružnice imajo prevažni poklic, v narodu izvrševati, z dobičkom uporabljati, kar se jim nasvetuje in za kmetijski stan izroči od strani imenovanih faktorjev. Vsi nasveti, vse podpore, ki se dajejo za kmetijstvo bi zginile kakor jutranja rosa, če bi se v narodno prid ne obračale po podružnicah kmetijskih. In vender imajo vse poljedelske žrtve le ta namen, da koristijo narodu, našemu poljedelcu!

Če hočemo navesti poseben slučaj, to je jasno, da plemenska živina mora enakomerno biti razdeljena mej podružnice in da naj jo v podružničnem okrožji dobijo tisti, ki jo bodo vestno obračali v to, za kar je drago kupljena, rekše za požlahtnjevanje kmetove živine. V tem greši se mnogo baš na Kranjskem, a ne bi se toliko grešilo, če bi dobro pazili in nepristansko odločevati tisti, kojih vesten posel bi to moralo biti. Kdo pa ima paziti, kako se izvršuje ta posel, kdo ima tukaj nadzorstvo, kontrolo? Nihče drugi ne, kakor kmetijske podružnice. One morajo biti čujoče v tem oziru, njih lepa naloga je, strogo paziti, kam pride za deželno in državno podporo kupljena plemenska živina, vestno skrbeti, da nima od nje dobička samo jeden, nego vsi. Kmetijsko orodje, ki je kupi dežela, razdeliti se ima pred vsemi drugimi mej kmetijski narod. Če vesten človek vodi podružnico, gledal bode, da si s tem orodjem pomaga vsaka vas, vsaka hiša, sleherni kmetovalec. Dobra kontrola bo tudi dosegla, da orodje, ki je odločeno za jedno okrožje, ne obliči predolgo časa pri enem gospodarji, nego da gre brez zamude hitro od hiše do hiše. Takisto — da nadaljujemo z vzgledi — morajo se tudi sadni cepljenci, trte in semena tako razdeljevati, da jih res dobode kmet-sko gospodarstvo.

Ako kmetijske podružnice poznajo ta svoj lokalni pomen dobro, če se izobraženci po podružnicah posvetijo tej svoji nalogi z vso vestnostjo in rodoljubivostjo, potem, le potem imamo kaj dobička od teh poljedelskih zavodov, le tedaj bode uživala sad vsa dežela, kakor tudi vsa dežela doprinaša dotične žrtve.

Prepogostem čujejo se tožbe, da naš kmetijski narod skoro ničesar ne vé o dobrotah, ki so zanj namenjene in zanj dane kmetijski družbi in njenim podružnicam. Trdi se, da plemenska živinčeta, da

kmetijsko orodje, zlahtne sadike in trte, tako tudi dobra semena najrajši ostanejo ali pridejo v roke družbin in podružničnih odbornikov ter imovitejših gospodarjev sploh. Kmetijsko ljudstvo po deželi nema od tega nobenega užitka, in tako se ubogo malo pozna deželnemu, narodovemu poljedelstvu, da se zanje leto za letom odločujejo in plačujejo podpore. Tožijo tudi, da ima prijateljstvo, imovitost, celó politično strankarstvo prednost na kvaro kmetiskega stanu. Te tožbe so po deželi splošne in utegnejo biti skoro vse resnične in opravičene. Kjer bi se to na našo žalost godilo, gleda naj se, da se popravi prej ko prej! Sicer so in ostanejo take za povzdigo kmetijstva storjene osnove zgolj pesek v oči: rekše prazna beseda, da se za kmeta res kaj stori! Na občnih zborih kmetijske družbe in na shodih podružničnih bi se lahko oglašali rodoljubje — in saj jih imamo, ne? — lahko bi se oglašali, pravimo, ter odkrito povedali odbornikom in članom, kakšne so intencije vlade in zakonov, in kakšno nalogo imajo opravljati kmetijske družbe in njih filijale. Dajte stvari tisti pomen, ki ga v resnici ima in imeti mora! Zlasti pa naj se podružničarji zavedajo prelepe svoje naloge, naj dobro pazijo na delovanje ali nedelovanje kmetijske družbe, naj vestno spolnujejo tudi druge svoje dolžnosti, vedno imejoči pred očmi — blaginjo in napredek naroda.

Ker bi mnoge in delovne podružnice kmetijske res preveliko koristile deželnemu gospodarstvu, ker je pa po slovenskih kronovinah, neizmišlj. Kranjske, v tem oziru mnogo ničevnega, mnogo še potrebnega, zato naj poklicani in res rodoljubni naši krogi na to gledajo, da se ti kmetijski organi prenovijo za boljše delovanje, potem pa tudi pred vsem, da se kolikor mogoče pomnoži njih število.

Avstrijska specialiteta. Tridesetletna izkustva so dokazala, da se je „Mollov Seidlitz-prasek“ pri vsakršnem slabem prebavljenju in zaprtji kot jedino uspešen lek izkazal. Cena škatljici z navodom 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. k. dvorni založnik v Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepatat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (11—2)

Tuji:

5. marca.

Pri **Nionu**: Engels z Dunaja. — Heller iz Gorice. — Ključič iz Metlike.
Pri **Waltu**: Weiss z Dunaja. — Moschek iz Grada. — Dr. Kraska iz Celovca. — pl. Guttmansthal iz Trsta. — Mayer iz Ljubljane.
Pri **avstrijskem cesarji**: Schiffrer iz Vel. Lašič.

Umrli so v Ljubljani:

2. marca: Jožef Črne, delavec, 26 let, Poljanska cesta št. 42 (bolnišna podružnica), za nepravimi kozami. — Karol Zavodnik, bogoslovec, 22 let, Semeniške ulice št. 4, za vnetjem možganov. — Marjeta Jenko, prodajalka kruha, 74 let, Mestni trg št. 3, za otrpnenjem črev.

4. marca: Ignacij Druškovič, zidar, 35 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko.

5. marca: Jožef Wieser, delavec, 27 let, Ulice na grad št. 12, za vnetjem možganov.

V deželnej bolnici:

2. marca: Jera Kračman, gostija, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti. — Janez Fink, pisar, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti. — Fran Dolinar, gostič, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti.

V vojaške bolnici:

4. marca: Anton Grohar, orožniški vodnik, 36 let, za jetiko.

5. marca: Leopold Križnar, lovec v 7. lovskem bataljonu, 19 let, za sušico.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. marca	7. zjutraj	732.31 mm.	5.4° C	sl. zah.	obl.	2.00 mm.
	2. pop.	731.13 mm.	9.0° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	730.04 mm.	7.6° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 7.3°, za 4.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 6. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 50	kr.
Srebrna renta	84 " 05	"
Zlata renta	108 " 60	"
5% marcna renta	99 " 20	"
Akcie narodne banke	869 " —	"
Kreditne akcije	303 " 40	"
London	124 " 25	"
Napol.	9 " 79	"
C kr cekini	5 " 81	"
Nemške marke	60 " 40	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 129	" 50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171	" 75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 50	"
Ogrska zlata renta 6%	— " —	"
4%	98 " 75	"
5% papirna renta 5%	93 " 95	"
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104 " —	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	" 75
Zemlj. obć avstr. 4 1/4% zlati zast. listi	123 " —	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	112 " 75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 " 75	"
Kreditne srečke	100 gld. 179	" —
Rudolfove srečke	10 " 19	" 25
Akcie anglo-avstr. banke	120 " 107	" 75
Tramway-društ. velj. 170 gld a v.	214 " 30	"

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuće piće,
I kas izkušán liek proti trajnom kašlju plúčevine I
želodca bolestí grkljana I proti méhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Vabilo na naročbo Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:	
I. zvezek, nevezan po	1.— kr.
elegantno vezan po	1.50 "
II. zvezek, nevezan po	70 "
elegantno vezan po	1.20 "
III. zvezek, nevezan po	70 "
elegantno vezan po	1.20 "

Ako pa tudi odajemo vsak posamičen zvezek, vender se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I., II. in III. nevezani zvezek 2 gld. 40 kr. Za vse tri lepo vezane zvezke 4 gld.

Naročnina za zvezek I., II., III., IV. in V. stoji 3 gld. 50 kr., za elegantno vezanih prvih 5 zvezkov 6 gld. Naročnina pošilja se najprikladneje s poštami nakaznicami pod naslovom: g. Jos. Starč v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco. Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naročé skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Starču v Ljubljano naročilno svoto 6 gld. (22—13)

Odbor za Jurčičev spomenik.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mdlorh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat. nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Komi ali trgovski pomočnik

za trgovino z mešanim blagom, uren prodajalec, močen, slovenskega in nemškega jezika zmožen in z dobrimi službenimi spričevaji, želi svoje mesto spremeniti. — Natančno se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (122—2)

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzedni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, odhod okolu 25. dne marca 1885. Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (117—5)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 velika steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, upliva zelo oživljuje in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

Vsa navedena sredstva ima vedno sveža v zalogi in jih razpošilja proti poštne povzetju

lekarna „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja
na Mestnem trgu v Ljubljani. (43—6)